

بدون فکر و بدون دخالت قوای عاقله صورت انجام می پذیرد باید برای فاعل جرم قائل به تخفیف مجازات شد و چنانچه ناسالم بودن حالت روحی و اسارت اراده در اثر هوی و هوس های نکوهیده و حرص و طمع و جاه طلبی باشد با اینکه این حالت سالب اراده و شخص را وادار میسازد تمام امور را فدای رسیدن به هوس و هوس خود نماید باید فاعل جرم را - مؤول جرائمی دانست که مرتکب شده است.

۳ - ممکن است عامل جرم در اثر بروز کیفیات خارجی و فرار از خطر قریب الوقوع مثل حریق و طغیان، عمل خلاف قانون مرتکب شود در اینصورت قضیه کاملاً منطبق بر ماده ۴۱ قانون مجازات عمومی بوده و فاعل جرم غیر قابل تعقیب است.

فصل چهارم

عنصر ناروا در بزه

تشخیص بین امریکه مثبت مشروعیت اعمال انسانی میشده و علیل بی تقصیری. بعضی اوقات اعمالی که بر خلاف یکی از قواعد جزائمی بشمار می آید استثناء از طرف قانون تجویز شده است و این کیفیت در دو مورد مصداق پیدا میکند.

اول - در صورتی که عمل صادره از طرف قانون تجویز و از طرف مقامات صلاحیت دار امر شده باشد.

دوم - در صورتیکه عمل در حین دفاع مشروع صادر شود.

بین علیل بی تقصیری از قبیل جنون و اضطرار و علیل مشروعیت مشابهاً زیادی از حیث عدم تعقیب و برائت و طرز تعقیب و توجه اتیان ادله وجود دارد لیکن با تمام این مشابهاً در قسمت زیر اختلاف بایکدیگر دارند. در دفاع مشروع شخص که در مقام دفاع از خود بر آمده نه از لحاظ جزائی و نه از لحاظ حقوقی مسئولیت ندارد در صورتیکه در مورد اضطرار که یکی از موارد بی تقصیری است ممکن است از جهت ورود خسارات مسئولیت متوجه شخص مضطر شود. ثانیاً در دفاع مشروع تمام اشخاص که کمک به شخصی که در مقام دفاع بر آمده نموده باشند مصون از تعقیب هستند در صورتیکه در جنون و اضطرار فقط عاملینی که ابتلاء دارند یا دچار اضطرار هستند غیر قابل تعقیب هستند.